

Sürgős lett a jogszabály-módosítás

Kilőhető lesz a medve

Fotó: Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesület

Az utóbbi időben egyre gyakrabban látogatják meg a településeket a medvék, kárt okoznak veteményesekben, gyümölcsösökben, és a szerencsétlen kimenetelű találkozást követően emberáldozatot is követelnek. Tény, hogy a helyzet tarthatatlanná vált. Mint ismeretes, a jelenleg érvényben levő vadászati törvénynek megfelelően Romániában a medve szigorúan védett faj, csak különleges esetekben lehet kilőni. Néhány hete a szenátus elfogadta azt a jogszabály-módosító indítványt, amellyel a medvét áthelyeznék a kilőhető fajok közé, így ezáltal szabályoznák az állomány létszámát. Az indítványt Tánzos Barna szenátor nyújtotta be, akivel többek között a módosítás következményeiről beszélgettünk.

Vajda György

– Évek óta keresik a megoldást az egyre gyakoribbá vált medvetamadások visszaszorítására, néhány hete előrelépés történt e téren. Mi tette indokolttá a jogszabály módosítását?

– Több éve jelezték az emberek, hogy a medve lejár a falvakba, garázdálkodik a háztáji gazdaságokban, megkárosítja a termést. Köztudott, hogy szigorúan védett, ezért csak bizonyos kivételes esetekben lehet vadászni. Mivel ezt a tevékenységet jogszabály tiltja, a környezetvédelmi minisztérium, a vadásztársaságok évtizedek óta nem tudtak megfelelő megoldást találni a jelenség visszaszorítására. Az idén kezdeményeztem a mezőgazdasági bizottságban – és ehhez kivétel nélkül minden politikai párt képviselője csatlakozott a bizottságban és utólag a plénumban is –, hogy a medvét helyezzük át a szigorúan védett fajok listájáról

(Folytatás a 7. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

In memoriam Ady Endre

A marosvásárhelyi Gecse utcai református egyházközség tanácstermében Ady Endrének emléket állító nemzetközi képzőművészeti kiállítás nyílt az elmúlt vasárnap. A kiállítást az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetsége és az Árva Bethlen Kata Alapítvány szervezte, és másfél hónapig lesz megtekinthető.

2.

Tanácskozás a sztómás betegek ellátásáról

A konferencia több mint 20 előadója, a betegellátásban részt vevő sebész főorvosok, nagy-britanniai és hollandiai szakápolók, sztómaterapeuták, valamint pszichológus, dietetikus szakemberek osztották meg elméleti és gyakorlati ismereteiket a sztómaellátás, a sztómaterápiás újdonságok terén a hallgatósággal.

4.

Új alapokon a műszaki oktatás

Október 24–25-én a Marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetem I-techn Maros címmel műhelymunkát tart az egyetem Dózsa György utca 250. szám alatti technológiai központjában, amelyet ezúttal avatnak fel. A létesítendő központról az egyetem vezetőjével, Csegzi Sándorral beszélgettünk.

6.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aftnális

Franciázás leszállópályán

Benedek István

Nem vert fel nagy port az utóbbi napok politikai cirkuszainak hangzavarában a hír, hogy a polgári repülés világból közismert francia gyártó le akarja állítani a Brassó melletti Vidombákon épülő helikoptergyárának fejlesztését, mert a regáti hatóságoktól éveken át csak ígéreteket kapott szerződése helyett. Az ügy mindössze pár száz tervbe vett munkahely létesítésének elmaradását és a képzett munkaerő elvándorlását jelenti konkrétan, de nagyobb léptékben nézve eléggé elrettentő példa minden, itt beruházást fontolgató vállalkozás számára.

A francia cég és a román állam kapcsolata több évtizedes múltra tekint vissza, a vállalat jelen pillanatban is vegyes tőkés, főleg helikopter-karbantartást végző üzemet működtet az állammal közösen, és ez a viszony komoly szerepet játszott abban, hogy három éve az új létesítmény idetelepítéséről is döntöttek. A környező országok is szívesen befogadták volna ezt az üzemet. Még ha az illető gyártó forgószárnyas légi járművei nem is örvendenek különösebb népszerűségnek egyenruhás körökben, mert harci tulajdonságaikban elmaradnak az amerikai gépek mögött, azért egy ilyen gyár több száz milliós üzletet és komoly szellemi tőkét is jelent a befogadó államnak. Már ha az képes tartani magát az ígéreteihez, mert szép szóból aztán kaptak a gallok is egész szakajtóra valót a regáti kancelláriákból. Szó volt itt az utóbbi években katonai vagy polgári

(Folytatás a 3. oldalon)

Megduplázták a külföldi szavazókörök számát

A külügyminisztérium 835 szavazókört alakít ki külföldön a novemberi elnökválasztás alkalmával, csaknem kétszer annyit, mint amennyi a májusi európai parlamenti (EP-) választás alkalmával állt a külföldön élő román állampolgárok rendelkezésére.

A legtöbb (639) szavazókört az Európai Unióban szervezik meg, ott, ahol a négy milliósra tehető román diaszpóra legnagyobb része él. Olaszországban a korábbi 76-ról 142-re, Spanyolországban 50-ról 143-ra, Németországban 25-ről 80-ra, Nagy-Britanniában 29-ről 72-re növekszik a szavazóhelyiségek száma.

A külügyminisztérium szerint a külföldi szavazókörök számának megduplázása a külképviseletek megfeszített munkájának eredménye, működtetésükhöz azonban az állandó választási hatóságnak (AEP), a különleges távköz-

lési szolgálatnak (STS) is hozzá kell járulnia, és azoknak a pártoknak is képviselőket kell jelölniük a szavazókörökbe, amelyeknek jelöltjük van az elnökválasztáson.

Az új szabályozás szerint a külföldi választókörökben ezennél nemcsak a voksolásra a belföldiek számára kijelölt vasárnapi napon (november 10-én), hanem az azt megelőző pénteken és szombaton is leadhatják szavazatukat a diaszpórában élők.

A parlament az elnökválasztásra is kiterjesztette a levélben történő voksolást, amelyet 2016-ban a parlamenti választások alkalmával vezettek be. A külföldön élő román állampolgárok közül 41 ezren regisztráltak a szeptember 15-i határidő lejárt előtt, hogy levélben akarnak voksolni.

A külképviseletek a 2014-es elnökválasztásra 294, a 2016-os parlamenti választásra 417, az idei EP-választásra pedig 441 szavazókört rendeztek be külföldön. (MTI)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc

1956 októberében Magyarországon békés tüntetéssel kezdődő, fegyveres felkeléssel folytatódó forradalom bontakozott ki a Rákosi Mátyás nevével összefonódó kommunista diktatúra és a szovjet megszállás ellen. 1990 májusa óta a forradalom október 23-i kezdőnapja Magyarország nemzeti ünnepe. Az MTVA Sajtóadatbankjának összeállítása:

A budapesti műgyémesták 1956. október 22-i nagygyűlésükön 16 pontban foglalták össze követeléseiket, másnapra pedig tüntetést szerveztek akaratak nyomtatékosítására és a lengyel munkástüntetések iránti szolidaritás kinyilvánítására. A követelések között szerepelt a szovjet csapatok kivonása Magyarországról, új kormány létrehozása Nagy Imre vezetésével, a magyar–szovjet kapcsolatok felülvizsgálata, általános, titkos, többpárti választások, teljes vélemény- és szólásszabadság, szabad rádió.

A budapesti Petőfi-szobornál tartott október 23-i tüntetésen Rákosi- és Gerő-ellenes jelszavak hangzottak el, a résztvevők követelték a szovjet csapatok kivonását. A zászlókból kivágták a szovjet mintájú címet, így lett a lyukas zászló a forradalom jelképe. Aznap este Gerő Ernő, a Magyar Dolgozók Pártjának (MDP) első titkára – akit júliusban állítottak Rákosi helyére – rádióbeszédében a megmozdulást ellenségesnek, sovínisztnak, nacionalistának minősítette, és minden engedményt elutasított. A beszéd elhangzása után a békés tüntetés szinte órák alatt népfelkeléssé, majd – a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok beavatkozása után – fegyveres szabadságharcra változott. Az esti és éjszakai órákban a fegyveres csoportok elfoglalták a Magyar Rádió és a pártlap, a Szabad Nép székházát, a telefonközpontot, a lakitegyi rádióadót, emellett több fegyverraktárt, laktanya, rendőrőrs és üzem is a felkelők kezére került. A Dózsa György úton, a mai Ötvenhatosok terén ledöntötték az elnyomás gyűlölt jelképét, a Sztálin-szobrot.

A budapesti és vidéki tömegmozdulásokat véres atrocitások kísérték. Október 25-én a Parlament előtti Kossuth téren a környező épületekből szovjet harcokcsik nyitottak tüzet a tüntető tömegre, az áldozatok pontos száma nem ismert, de száznál többre tehető. 26-án Miskolcon, Mosonmagyaróváron, Kecskeméten, Nagykanizsán dördültek el emberéleteket kioltó karhatalmi sortűzek. Október 30-án Budapesten lincselésbe torkollott a Köztársaság téri pártszékház ostroma. A szovjet csapatok november 4-i beavatkozása után a budapesti utcai harcok, továbbá a salgótarjáni és az egri sortűz követelt számos halálát áldozatot.

A Rákosi-diktatúra elhúzódó válsága által kirobbantott forradalom politikai irányítása az MDP reformkommunista szárnyának kezében összpontosult, melynek központi alakja Nagy Imre volt, aki október 24-én kormányfői megbízást kapott, és akivel november elejéig együtt haladt Kádár János, az MDP – Gerő Ernő helyére 25-én megválasztott – első titkára. A for-

radalom napjait politikai pezsgés jellemezte: újjáalakultak a korábban megszűnt vagy megszüntetett politikai pártok és szervezetek. Nagy Imre koalícióssá változtatta kormányát, bevonna a Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) néven megújult, MDP-vel együttműködésre hajlandó pártokat, a Független Kisgazdapártot, a Parasztpártot és a Szociáldemokrata Pártot.

A politikai paletta sokszínűvé válásához hasonlóan az utcán harcoló fegyveres felkelők és a tüntetők sem voltak egységesek, de a nemzeti függetlenség visszaállítása, a diktatúra lerombolása mindegyikük elsődleges céljai között szerepelt.

A forradalom sorsát a szovjet katonai invázió pecsételte meg november 4-én, néhány nappal azután, hogy Nagy Imre november 1-jén meghirdette Magyarország semlegességét és kilépését a Varsói Szerződésből. A hatalmat november 4-én Kádár János szovjetek által támogatott Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormányára vette át, a fegyveres felkelők utolsó csoportjainak ellenállását november 10-11. táján törte meg a szovjet túlerő.

Az 1956-os események számos áldozatot követeltek. A Központi Statisztikai Hivatal 1957. januári jelentése szerint az október 23. és január 16. közötti embervesztés országosan 2652 halott (Budapesten 2045) volt, 19 226-an (Budapesten 16 700-an) sebesültek meg, az országot mintegy 200 ezren hagyták el. Egy 1991-ben készült hivatalos statisztika szerint a szovjet hadsereg 669 katonája halt meg, 51 pedig eltűnt.

A forradalom leverését kegyetlen megtorlás követte: a kivégzettek száma (az eltérő adatokat közlő források szerint) 220-340 volt. Konceptiók per után végezték ki a forradalom vezetőit: Nagy Imre miniszterelnököt, Maléter Pál honvédelmi minisztert és Gimes Miklós újságírórt 1958. június 16-án. Szi-lági Józsefet, Nagy Imre személyi titkárát 1958. áprilisában végezték ki, Losonczy Géza államminiszter még a per tárgyalása előtt hunyt el a börtönben. A megtorlás részeként ezeket ítélték börtönbüntetésre, internálásra.

Az 1956. októberi eseményeket évtizedekig csak ellenforradalomként lehetett emlegetni. A fordulópont 1989 januárjában következett be, amikor Pozsgay Imre – az MSZMP vezetőségének tekintélyes tagjaként – népfelkelésnek minősítette a történeteket. Még ugyanabban az évben, 1989. október 23-án Szűrös Mátyás, az országgyűlés köztársasági elnöki teendőket ellátó elnöke Budapesten kikiáltotta a Magyar Köztársaságot.

A rendszerváltozás után összeült első szabad Országgyűlés első ülésnapján, 1990. május 2-án első törvényében az 1956. évi forradalom és szabadságharc emlékét örökítette meg, október 23-át pedig nemzeti ünnepé nyilvánította. 1992 novemberében Borisz Jelcin orosz államfő magyarországi látogatása során az Országgyűlésben mondott beszédében megkövette a magyar nemzetet az 1956-os szovjet beavatkozásért.

Ország – világ

Az RMDSZ együttműködési tervezetét adott át a miniszterelnök-jelöltnek

Együttműködési megállapodási tervezetét adott át kedden Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke Ludovic Orbannak, a PNL elnökének, akit az új kormány megalakításával bízott meg az államfő. A miniszterelnök-jelölt második alkalommal egyeztetett az RMDSZ küldöttségével arról, hogy a magyar szövetség milyen feltételek mellett támogatná kormányának beiktatását a parlamentben. Kelemen Hunor a találkozó után elmondta: az RMDSZ akkor tudja támogatni az új kormányt, ha az vállalja, hogy december 15-ig a parlament elé terjeszti a 2020-as költségvetést, nem hoz sürgősségi kormányrendelettel és felelősségvállalással törvényeket, nem módosítja 2020 végéig a választási törvényt, és érvényt szerez a kisebbségi jogokra vonatkozó törvényeknek és nemzetközi szerződéseknél. (MTI)

Felmentették a csíkszeredai elöljárókat

A Maros Megyei Törvényszék a korrupcióellenes ügyészség (DNA) minden vádpontja alól felmentette kedden Ráduly Róbertet, Csíkszereda polgármesterét és Szőke Domokost, Csíkszereda alpolgármesterét – közölte az MTI-vel Veronica Tambrea, a törvényszék sajtóosztályának az illetéke. Ráduly Róbertet 2015 júniusban a DNA háromrendbeli hivatali visszaéléssel és összeférhetlenséggel, Szőke Domokost pedig négyrendbeli hivatali visszaéléssel és okirat-hamisításra való felbujtással vádolta meg. Perüket a DNA kérésére a területileg illetékes Hargita Megyei Törvényszékről a Maros megyeire helyezték át. A Maros Megyei Törvényszék mindkét vádlottat valamennyi vádpontban felmentette. Az ítélet nem jogerős, a hivatalos kiközléstől számítva tíz napon belül lehet fellebbezni ellene. (MTI)

Marad a román érettségi

Elutasította a szenátus hétfőn Kulcsár Terza József háromszéki parlamenti képviselő törvénykezdeményezését, amely eltörölne volna a román nyelv és irodalom érettségi a kisebbségi tannyelvű iskolák végzősei számára. A Magyar Polgári Párt (MPP) politikusa – aki az RMDSZ jelöltlistáján jutott képviselői mandátumhoz – az oktatási kerettörvény módosítását javasolta oly módon, hogy mindenki anyanyelvéből vizsgáljon. Az MPP szerint így lehetne megszüntetni kisebbségi tannyelvű iskolákban tanulókat érő hátrányos megkülönböztetést, hiszen ők minden felmérőn eggyel több tantárgyból – román nyelvből és anyanyelvükből is – vizsgáznak. A szenátus – a hétfői ülésen jelen lévő hat RMDSZ-es szenátor támogatásával – egyhangúlag megszüntette a szakközvetítői jelentést, amely a törvénymódosítás elutasítását javasolta. (MTI)

Johnson: a Brexit-megállapodás helyreállítja a brit szuverenitást

A brit EU-tagság megszűnésének (Brexit) feltételrendszerét rögzítő megállapodás elfogadása soha nem látott mértékben erősítene meg Nagy-Britannia szuverenitását, és minden eddiginél több döntési jogot telepítene vissza a brit demokratikus intézmények hatáskörébe – jelentette ki Boris Johnson brit kormányfő. A Brexit-megállapodás ratifikálásának tervezetét Johnson kormánya előző éjjel terjesztette be az alsóházban, rendkívüli feszes elfogadási menetrenddel együtt, amelynek alapján a tervezet második és harmadik olvasatbeli alsóházi elbírálása akár csütörtökre befejeződhet. (MTI)

Franciázás leszállópályán

(Folytatás az 1. oldalról)

célra használható gépek vásárlásáról egyaránt, csak épp az aláírt szerződések nem követték az ígéreteket. Pedig a gyár az utóbbi években diákok oktatását is pénzelte, akiknek a tervek szerint ebben az üzemben biztosítottak volna állást. És ilyen helyeken nem minimálbérben mérik a munkát, tehát az államnak járó adópénzek tekintetében ez az új üzem felért volna egy átlagosan véve ezer fő körüli beruházással is. Így a munkahelyek és az utamuk jöhető állami bevételek elűszenek, a frissen képzett fiatal szakik pedig nevetve fognak külföldön állást találni maguknak, talán pont ennek a cégnek az üzemeiben. Alighanem jobban fogják vinni, mint a többi ötmillió kiántorgott polgártársunk többsége. A vállalat pedig valószínűleg a régió valamelyik országába telepíti majd az összeszerelő üzemet. Az ügynek az igazi pikantériája abban rejlik, hogy ha valaki kívülről követte végig ezt a cirkuszt, okvetlen adódik neki majd a kérdés: megéri ebbe az országba befektetést tervezni, ha még az itteni hatóságokkal évtizedes kapcsolatban levő beruházót is elűldözi innen a csak ígéretnek képes politikum nemtörődömsége? Nem egy ciklusra kellene felelősségteljes vezetőket pozícióba hozniuk a választóknak azért, hogy az ehhez hasonló botrányok negatív visszhangja elüljön, és addig még csak el sem kezdünk felzárkózni a nálunk fejlettebb uniós tagállamok életszínvonalához.

Eleget tenni a kihívásnak

Tanácskozás a sztómás betegek ellátásáról

„A sztómás betegek életminőségének javítása folyamatos kihívás a szakemberek számára” – ez volt a mottója az országos sztómaellátásról szóló IX. innovációs konferenciának, amelyet október 17-20. között a szovátai Enzana Szállodában tartottak – ahogy erről már korábban is beszámoltunk. Hasonlóképpen a rendezvény céljáról is, miszerint a sztómás betegek gondozása Romániában is a legújabb nemzetközi szabványok szerint kellene történnjen, jól képzett szakemberek útmutatásával a legkorszerűbb eszközökkel.

A tanácskozást a G. E. Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemmel közösen a Health Events szervezte. A rendezvény főtámogatója az Ortoprofil cég volt.

A sztóma a székletnek a szervezetből való távozását lehetővé tévő bélnyílás, amelyet a sebész mesterségesen alakít ki a hasfalra. Ez lehet ideiglenes vagy végleges, az operációtól függően. A vékony- vagy a vastagbélben kialakított sztómából a bélsár egy cserélhető zsákba jut. A vékonybélben akkor alakítanak ki sztómát (ileosztóma), ha daganatos vagy egyéb betegség miatt a teljes vastagbelet el kellett távolítani. A végbél záróizmát érintő végbél- vagy vastagbélbetegséget követően a vastagbélben hozzák létre a sztómát (kolosztóma). A vizeletürítő rendszer betegsége az urostómás zsák

viselését teszi szükségessé. A sztómaviselés nagy lelki megterhelést jelent a betegnek és családtagjainak is.

Kérésünkre az Ortoprofil szervezőcsapata nevében dr. Pálosi Attila, a cég konzultáns menedzsere nyilatkozott a tanácskozásról.

Amint elmondta, a rendezvényen több mint 160 asszisztensnő vett részt az ország minden megyéjéből. Az Ortoprofil cég célkitűzései között szerepel ugyanis a szakápolók, úgynevezett sztómásasszisztensek kiképzése, akik a sebészeti klinikákon az első tanácsokkal látják el a sokszor elbátortalanodott, elkeseredett betegeket.

A konferencia több mint 20 előadója, a betegellátásban részt vevő sebész főorvosok, nagy-britanniai és hollandiai szakápolók, sztómate-

rapeuták, valamint pszichológus, dietetikus szakemberek osztották meg elméleti és gyakorlati ismereteiket a sztómaellátás, a sztómaterápiás újdonságok terén a hallgatósággal. Négy csoportban szakmai gyakorlatokat tartottak, amelyeket a romániai szinten legjobban képzett asszisztensnők vezettek Bukarestből, Kolozsvárról, Brassóból, Aradról... Valamennyien nagy tapasztalattal rendelkeznek a sztómás betegek ellátásában, és tanácsot tudnak adni a betegeknek, hogy a megfelelő sztómazacs-köt és a szükséges kiegészítő termékeket válasszák, hogy a műtét utáni szövődmények kialakulása elkerülhető legyen.

– Abban a megtiszteltetésben volt részünk, hogy Vasile Ciurchea, az Országos Egészségbiztosítási

Pénztár (OEBP) elnöke is részt vett az eseményen. Nyitóbeszédében az orvosi segédeszközök felírásának, megrendelésének és a pénztár általi elszámolásának a módjáról tartott ismertetőt. Az OEBP célja, hogy a romániai páciensek is európai szintű termékekhez jussanak, és a legjobb szolgáltatásokban részesüljenek – hangsúlyozta.

Hasonló célok vezérlik az Ortoprofil céget is azzal, hogy olyan rendezvényeket támogasson, amelyek hozzájárulnak a romániai betegellátás színvonalának az emeléséhez. A cég behozza és forgalmazza a sztómás betegek ellátásához szükséges legkorszerűbb eszközöket és kiegészítőket, ugyanakkor több mint tizenhat éve támogatja azokat a tanfolyamokat és tanácskozásokat, amelyek az innovációk bemutatására nyílik lehetőség mind az orvosok, mind az egészségügyi asszisztensek számára – hangsúlyozta dr. Boga Ferenc, az Ortoprofil cég vezérigazgatója.

A konferencia lehetőséget nyújtott egy országos premierre. Szovátán mutatták be először a nagy-britanniai Weland Medical cég új, Aurum elnevezésű termékcsaládját. Ez gyermekeknek és felnőtteknek is alkalmazható sztómarendszer. A sztómazacsok úgynevezett alaplapjában található manukaméz csökkenti a műtét utáni szövődmények kialakulását. Az Új-Zélandon és Ausztráliában honos manukabokor virágja nektárjából nyert mekzerek erős baktériumellenes, gyulladásgátló és sebgyógyító hatása van. Használata nagyon előnyös a páciensek számára.

A tanácskozáson a részt vevő asszisztensek újra jelezték, amit az Ortoprofil cég is régóta szorgalmaz,

hogy a kórházakban szükség lenne a sztómás betegek számára fenntartott szakrendelő működtetésére, ahol a legszükségesebb tanácsokkal látják el a betegeket, megismertetik velük az újdonságokat, megtanítják a sztóma körüli bőr tisztítására, a zacskó felhelyezéséhez való előkészítésére és kezelésére. Megtanítják őket a sztómaterápiában fontos kiegészítő termékek használatára, mint például a ragasztóeltávolító szerek, a bőrhidratáló krémek, szilikontartalmú védőréteget biztosító anyagok, amelyek a ragasztási felületen nem okoznak irritációt és a segédeszközök tapadását sem gátolják – számolt be dr. Pálosi Attila.

Romániában 20-25.000 sztómás beteg él, de a hivatalos adatok nem hozzáférhetőek. Számukra havi 35-55 euró közötti támogatást nyújt az egészségbiztosítási pénztár. Ebből az összegből a gyengébb minőségű sztómazacsokból elegendő mennyiségűt, a jobbaktól kevesebbet lehet beszerezni. A szakorvos kell felírja, az egészségbiztosító kell jóváhagyja, ezzel jelentkezhet a beteg a termékeket forgalmazó cégnél. Az Ortoprofil azt szeretné elérni, hogy a sztómazacsok mellett felkerüljenek a támogatási listára a kiegészítő termékek is, amelyek megakadályozzák a többletköltséget jelentő szövődmények kialakulását.

Az Ortoprofil 45 munkapontjával az egyetlen cég az országban, amely – két megye kivételével – országos lefedettséget biztosít, ami nagyon fontos az olyan páciensek számára, akik nem egyetemi központokban élnek, hogy hozzájussanak a minőségi kiszolgáláshoz és a szakmai tanácsadáshoz is. (bodolai)

Elkelt a sáromberki kastély

Rendeltetése méltó lesz a Telekiekhez

Tegnap dr. Benedek Imre kardiológusprofesszor közölte, hogy a sáromberki Teleki-kastély új tulajdonosa lett. Ezzel a kastély életében lezárult egy puszta, kedvezőtlen időszak, s remények szerint az új tulajdonos régi pompájába öltözteti a Maros menti település egykori ékességét.

Mezey Sarolta

Múzeum, konferenciaterem és rehabilitációs központ

Köztudott, hogy a kastély nagyon megrongálódott, a legjobb állapotban a főépület található, amiben iskola működött, s ahonnan idén ballagott az utolsó osztály.

Dr. Benedek Imre professzor lapunk kérdéseire válaszolva – bár a soron levő kardiológiai kongresszus előkészületei és munkálatai ezernyi feladatot rónak rá – elmondta, hogy a kastélynak olyan nívót kíván adni, ami méltó a Teleki családhoz és a műemlék épülethez. Elképzelése szerint a kastélynak több rendeltetést is szán. Elsősorban egy múzeumot szeretne kialakítani, ahol elsősorban az erdélyi történelemben fontos szerepet játszó Teleki családnak állítanának emléket az utókor számára. A múzeumi részhez egy elegáns kávézót is terveznek, hiszen az idelátogató turisták mai igényeikhez kell igazodni. A báltermet, amit az iskola díszteremként használt, impozáns konferenciateremmé alakítják, a jobb oldalon, ahol valamikor internátus működött, egy kardiológiai rehabilitációs központot hoznának létre.

A professzor elmondta, hogy bár édesanyja is Teleki lány volt, semmi köze a történelmi családhoz, nem rokonok.

– A múlt héten vettem át az épületet, s azonnal el is kezdtük a konzerváló munkálatokat, javítjuk a tetőt, a kerítéseket, tíz munkás dolgozik a bálteremben, hogy ez minél hamarabb használható legyen. A kastély restaurálásához igényes tervre van szükség, felvettem a kapcsolatot a műemlékvédelemmel, először nekik kell felmérniük a kastély állapotát, aztán következhet a tervezés, s csak utána jön a tulajdonképpeni munka – tájékoztató Benedek professzor. Elmondta, hogy a kastélyhoz tartozó telket is megvásárolta az örökösöktől, a Kanadában élő Kelemen Monique-tól és Teleki Sándortól.

A vételárról nem nyilatkozott, ez magánügy. Arról, hogy készült-e előzetes felmérés a felújítási költségekről, a professzor nemleges választ adott, lévén, hogy erre még nem futotta az időből.

Annyit azonban elárult, hogy szerencsésnek tartja, hogy családjával együtt a kastély tulajdonosa lehet, hiszen megvásárlásáról mindenki – önkormányzat, megyei tanács, alapítványok – lemondott. Családjával közösen egy olyan kastély megmentésére vállalkoznak, ami nemzeti kincsnek számít és erre a hovatartozás kötelez.

A kastély története

A Kastély Erdélyben internetes oldalon olvasható, hogy a sáromberki kastély építését 1769-ben kezdte el Teleki Sámuel. Az északi szárny 1769–1770 között épült, a déli szárny munkálatai 1773-ban kezdődtek el. Az északi szárny mögött elhelyezkedő melléképületek az ezt követő évtizedekben épültek, napjainkban csak a főúttal párhuzamos, bástyaszerű tömbben végződő rész áll. A mai épületegyüttes arcu-

világháború között a kastélyt még az egyik leggazdagabb berendezésű erdélyi nemesi lakként tartották számon. Második világháború utáni feldúlása és teljes kifosztása során azonban berendezése szinte teljes egészében megsemmisült, napjainkban sajnos csak az írott és képi források alapján tanulmányozható. A XVIII. századi berendezés és funkciók a fennmaradt korabeli leltárak alapján rekonstruálhatók. A nyugati sarokpavilon kivételével pedig a teljes déli szárny (hasonlóan az északi szárny mögötti mellékszárnnyakhoz) háztartási, személyzeti és gazdasági rendeltetésű helyiségeknek adott otthont. A család az északi szárny teremt lakta, itt lelhetők fel a korabeli kastélyok jellegzetes funkciói. A ház urának lakosztálya a nyugati sarokpavilonban volt be-

rendezve, a család nőtagjai által használt helyiségek keletebbre húzódtak, a kettő között helyezkedett el a reprezentatív nagyterem, a „palota”, a nappali ház, valamint a háló. A kastély a XX. század elején számos festmény mellett még őrizte Barabás Miklós 1837-ben készített családi portréit is, ezek ma már sajnos csak archív fotókon azonosíthatók.

A két régi épület Mária Terézia korabeli barokk stílusban készült, mindkettő bolthajtásos és síkmenyезetes volt. Ezek közül két szoba mennyezetét nagyon szép mintás stukkóval díszítették. A két épület-szárnyat Teleki Samu manzárdemeletes épülettel és kocsiáthajtóval kötötte össze.

A kastélyt 2005-ben kapta vissza a Teleki család.

Fotó: Nagy Tibor

Szerkesztette: Benedek István

Robbanásszerűen nőtt a román autópiac

1,24 millióra (14,5 százalékkal nőtt) szeptemberben a forgalomba állított új személygépkocsik száma az Európai Unióban, és Romániában jegyezték a legnagyobb növekedést – derül ki az Európai Autógyártók Szövetségének múlt szerdán nyilvánosságra hozott jelentéséből.

A román autópiac 118,2 százalékkal nőtt szeptemberben, amikor 6046 új autót adtak át az országban, míg a tavalyi esztendő kilencedik hónapjában 2771 járművet jegyeztek be. Jelentős mértékű, 75,8 százalékos növekedést könyvelhetett el Litvánia is. Az öt legnagyobb piac közül Németországban 22,2%-os, Spanyolországban 18,3%-os, Franciaországban 16,6%-os, Olaszországban 13,4%-os bővülést jegyeztek, Nagy-Britanniában azonban a Brexit okozta bizonytalanság miatt mindössze 1,3%-os növekedést regisztráltak. Az idei év első kilenc hónapjának adatait tekintve uniós szinten 1,6 százalékkal 11,76 millióra csökkent az utakra került új autók száma a 2018-as esztendő ugyanezen időszakához viszonyítva. Januártól szeptemberig a legnagyobb arányú (42,8%-os) bővülést Litvániában jegyezték, ezután Románia (16,4%) következik. Romániában 124.049 autót adtak át ebben az időszakban, míg egy évvel korábban 106.595-öt. (Agerpres)

Bár a közép- és kelet-európai régió GDP-bővülése uniós szinten kiemelkedő, a növekedés üteme lassulhat a következő években, a régiós GDP 2019-ben 3,6 százalékkal emelkedhet, 2020-ban pedig 3,2 százalékos gazdasági bővülés várható; a magyar GDP idén 4,5 százalékkal, 2020-ban 2,9 százalékkal nőhet a Coface nemzetközi hitelbiztosító MTI-hez eljuttatott elemzése szerint.

Az elemzés alapján az utóbbi években javulást mutattak a régió országainak GDP-mutatói: 2017-ben és 2018-ban a térség gazdasága átlagosan 4,6 illetve 4,3 százalékkal gyarapodott, ezek pedig a legmagasabb értékek 2008 óta. A régió erősödő gazdasági aktivitása elsősorban a lakossági fogyasztás növekedésének volt köszönhető, amelyben a munkanélküliség jelentős visszaesése és a bérek növekedése is komoly szerepet játszott. Emellett az állami és magánbefektetések emelkedő volumene ugyan-csak elősegítette a növekedést.

Az alacsony munkanélküliség mellett mára munkaerőhiánnyal küzdenek a térség államai, ami a vállalkozások számára az egyik legjelentősebb akadállyá vált a napi működésüket és a növekedést tekintve. A munkaerőhiány, az erőfor-

Illusztráció. Forrás: ado.hu

rások magas kihasználtsága, a magas bekerülési költségek és a külső környezet lassulása kihívást jelent a régió egész gazdaságának és az itt működő cégeknek is.

A következő években továbbra is a lakossági fogyasztás lesz a régiós gazdasági fejlődés motorja, ám a hosszú távú befektetések ütemének lassulása és az alacsonyabb export várhatóan visszafogja majd a GDP bővülését. További kockázatot jelent az eurózónában látható gazdasági lassulás, az Egyesült Államok és Kína között egyre élesedő kereskedelmi háború és az Egyesült Királyság Európai Unióból történő kilépése körüli bizonytalanság – írta a Coface elemzői. A közép- és kelet-európai régió bővülési ütemének várható

lassulása elsősorban a külső kereslet csökkenése miatt következhet be. A külső kereslet mérséklődésének hatására a fizetésképtelenségek száma várhatóan nőni fog. (A Coface által figyelt fizetésképtelenség az adott országban elindított fizetésképtelenségi eljárások – például csődeljárás, felszámolási eljárás – számának és az aktív cégek számának arányán alapul.) Ez elsősorban olyan, a külpiacoknak kiszolgáltott iparágakban jelent nagy kockázatot, mint a szállítmányozás, a fuvarozás, vagy az autóipar, valamint az utóbbi ágazatot alkatrészekkel és alapanyagokkal kiszolgáló területek, mint a vegyes fémipar – olvasható a Coface elemzésében. (MTI)

Szakképző központ nyílik Marosvásárhelyen

Új alapokon a műszaki oktatás

Oktober 24–25-én a Marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetem I-tech Maros címmel műhelymunkát tart az egyetem Dózsa György utca 250. szám alatti technológiai központjában, amelyet ezúttal avatnak fel. A központról az egyetem vezetőjével, Csegi Sándorral beszélgettünk.

Vajda György

– Sokan kifogásolják, hogy az oktatási intézmény neve eltúlozza mindazt, amit takar.

– Többször is hangsúlyoztam, hogy amit ma marosvásárhelyi Kulturális és Tudományegyetemnek nevezünk, az az 1963-ban alakult egykori népi egyetem jogutódja, nem a megyei tanács által működtetett (és a jelenlegi Apolló-házban székelő) népfióiskola. A mostani intézmény 1993-tól az önkormányzat fennhatósága alatt működik. Tulajdonképpen, folytatva a hagyományt, arra törekszünk, hogy a szakmai képzést, rugalmasan követve a gazdaságfejlődést, a munkaerőpiac igényeihez igazítsuk. Szükség van az állami oktatási rendszer mellett egy rugalmasabb struktúrára is, ami kiegészíti az államit úgy, hogy a képzésekhez biztosítja a megfelelő szakmai és anyagi (felszereltségi) háttérrel. Szakképzett oktatókkal olyan akkreditált kurzusokat tartunk, amelyekre mind az oktatásügyi, mind a munkaügyi minisztérium által elfogadott diplomát adunk a tanfolyamot befejezőknek. A duális képzési rendszert szeretnénk erősíteni, mivel kapcsolatban állunk a vállalkozókkal, idejében reagálhatunk a munkaerőigényekre. Úgy hirdetjük meg a tanfolyamokat, hogy munkahelyet is tudunk ajánlani. A 720 órás kurzust három-öt hónap alatt meg tudjuk tartani. Ha kell, hétvégeken is oktatunk, hogy az érdeklődő minél előbb elfoglalja a helyét az általa tanult szakmában.

– Technológiai központot nyitnak, ahová elsősorban a műszaki szakmák iránt érdeklődőket várják. Miért ezt az oldalt erősítik?

– Azért, mert tapasztalataink szerint ezen a téren van a legnagyobb hiány az állami oktatásban, mert nincs megfelelő infrastruktúra. A műszaki központ megnyitásával tulajdonképpen rehabilitálunk egy sok éve bezárt helyszínt, az egykori vegyipari líceum használaton kívül helyezett műhelyeit. Nem helyettesítünk senkit, és nem jelentünk konkurenciát más iskolának, csak kiegészítjük a marosvásárhelyi technológiai líceumok szakoktatási kínálatát. Korábban, a helyi tanács jóváhagyásával, a polgármesteri hivattal közösen pályázati támogatással négy iskola műhelyét korszerűsítettük, amire továbbra is van igény. A cégek és az önkormányzat segítségével lehetőséget adunk ennek a továbbgondolására.

– Konkrétan mit kínálnak az érdeklődőknek?

– Azzal egészítjük ki a már említett állami oktatási rendszerben levő iskolák kínálatát, hogy lehetőséget biztosítunk a tizenéves diákoknak, hogy fedezzék fel a műszaki szakmákban hasznosítható tehetségüket. Tulajdonképpen az alkotókészséget erősítjük. Gyakorlatilag arról van szó, hogy felújítottuk a kémiai líceum volt műhelyét. Az épületet az önkormányzat újította fel és alakította át, pályázati és cégek támogatásával műhelyeket rendeztünk be négy szakterületen. Az egyik egy autóvilamosági és autószerelő, a másik a (CNC) számítógép-vezérlésű fémforgácsoló műhely, ahol megjelenik a robotika és az automatizálás, és lesz egy hegesztő- és lakatosműhely. Végül, de nem utolsósorban berendezünk egy ún. smart home (okosház) laboratóriumot is, ahol a korszerű hűtés-fűtés, az elektromos, valamint internet vezérelte épületgépészeti rendszerek kiépítését, működtetését sajátíthatják el az érdeklődők.

– A célközönség...?

– Amint említettem, a középiskolás diákok, de nem csak, hiszen felnőtt szakoktatást, továbbképzést, átképzést is biztosítunk. Erre talán a legkonkrétabb példa az utóbbi műhely, ahol egy villanyyszerelő megismerheti azokat az eljárásokat, amivel automatizálhatók a korszerű lakások épületgépészeti rendszerei. Ugyanakkor, együttműködve a hasonló mánheimi oktatóközponttal, a középiskolákban tanító mestereknek, mérnököknek szeretnénk lehetőséget biztosítani, hogy egy-egy adott szakterületen megismerjék az újításokat. Nem mindenki iskolát szerelhetünk fel ezekkel az elég drága gépekkel, ezért van szükség arra, hogy egy ilyen központban lehetővé tegyünk a képzést bárki számára. Várjuk azokat a fiatalokat is, akik új termékeket akarnak előállítani, a prototípus kidolgozásához szakmai, műszaki háttérrel ajánlunk.

– Szó volt a középiskolai oktatásról, de a kutatásban leginkább az egyetemek érdekelték. Milyen mértékben kapcsolódhatnak be hosszú távon az új központ működtetésébe az egyetemek?

– A központ megnyitóján jelen lesznek a Kolozsvári Műszaki Egyetem automatizálás szakának, a Sapientia EMTE és a Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem képviselői is, akik előadást tartanak. Elsősorban azt szeretnénk megmutatni a fiataloknak, hogy műszaki téren van lehetőség a folyamatos képzésre, ha úgy tetszik, az első osztálytól az egyetemem át a munkahelyig. Azt is a tudomásukra kell hozni, hogy itthon ugyanolyan körülmények között dolgozhatnak, mint bármely más nyugati országban. Igaz, hogy a jövedelem terén eltérnek a lehetőségek, de mégis saját kulturális környezetükben, a család mellett, itthon maradhatnak megfelelő anyagi körülmények között, civilizált munkahelyen. Az esemény alkalom arra, hogy felhívjuk a figyelmet mindezekre. A Kulturális és Tudományegyetem tulajdonképpen integrátori szerepet próbál felvállalni. Jelen lesznek az egyetemek standokkal, a felsőfokú oktatási intézmények tanárai, diákjai is használhatják a felszerelést, közös programokat szervezünk a legújabb technológia elsajátítására. Kiállító-, bemutatózó felületet biztosítunk a marosvásárhelyi műszaki szakközépiskoláknak is. Nem tömegmozgalmat akarunk. A középiskolák igazgatói ismerik azokat a diákokat, akiket valóban érdekel ez a szakterület. Autóbuszt bocsátottunk a rendelkezésükre, amivel a helyszínre és visszazállítjuk őket az esemény ideje alatt. Több mint 20 cég jelezte részvételét, amelyek élen járnak az említett műhelyekben bemutatózó szakterületeken. Október 24-én, csütörtökön 10 órától lesz a hivatalos megnyitó, ezután bemutakoznak az egyetemek, és megnyílnak a műhelyek, ahol folyamatosan, interaktívan be lehet kapcsolódni az ott zajló tevékenységekbe.

– Mi a következő cél?

– Országos képzőközponttá szeretnénk válni. Egyelőre elindulunk, és reméljük, jó úton haladunk, hogy újra komoly alapokra helyezzük a műszaki oktatást Marosvásárhelyen.

Fotó: Nagy Tibor

Kilőhető lesz a medve

(Folytatás az 1. oldalról)

a vadászhatók jegyzékébe. Ez lehetővé tenné – amennyiben a képviselőház is elfogadja a módosítást –, hogy vadászati kvótát állapítsanak meg a medvéállomány szabályozására. Ezzel együtt a vadállomány minőségét is javítani lehet, ugyanis, amikor még vadászható volt, a nagy hím állatokat ejtették el. Az új jogszabály lehetővé tenné, hogy az állomány szaporodását befolyásoló egyedeket is kilőjék, és így a területhez mérten korrigálnák az állományt, úgy, hogy a medve ne hagyja el az életterét. A módosító indítványt a plénumban is mindenki elfogadta, még a „sötét” zöld környezetvédők is, akik jobbra tartózkodtak.

– Románia az EU-csatlakozási tárgyalásokat követően fogadta el, hogy a medvét szigorúan védette nyilvánítja. A módosító indítvány elismert ennek. Indulhat-e ezért kötelezettségességi eljárás az ország ellen?

– Valóban ellentmond az Európai Unióval szembeni kötelezettségnek. A módosító javaslat

azonban bizonyos mértékben másként kezeli ezt a problémát, mint ahogyan a minisztérium tette éveken át. A szaktárca 2016-ig megállapította a minimális kilövési kvótát, mivel elsősorban a sürgősségi eseteket kellett kezelni, ezért mindegyre vitát váltott ki az engedélyeztetés. A szenátus által elfogadott tervezet más szemléletet javasol. Azt mondjuk, hogy öt évre áthelyezzük a medvét a vadászható fajok listájára, majd ezt követően automatikusan visszakerülne a szigorúan védett fajok közé. A kivételzés, az eltérés megengedett a szigorúan védett fajok esetében is, azt hiszem, ezt Romániában nem kell különösebben megindokolni, hiszen a tények igazolják, így bizonyos beavatkozásokat engedélyezni lehet. Ez lenne az a beavatkozás, amely az említett időszakban visszaállítaná az egyensúlyt.

– Egy alapos tudományos kutatás, felmérés híján nem lehet pontosan megállapítani, hogy mekkora egy adott élőhely elbíróképessége, miért vándorolnak a medvék, milyen szokásaik vannak, mennyire

agresszívek, vagy csak véletlenszerűen támadnak-e. Van-e tervben, akár a költségvetésben elkülöníthető összeg ilyen jellegű kutatási programok támogatására?

– Valóban nincs olyan tudományos kutatás, amely megindokolná, hogy mi okozza a vándorlást, a létszámot sem mérték fel pontosan. A környezetvédelmi minisztériumban vannak olyan felmérések, amelyek megpróbálják felbecsülni az állomány létszámát Romániában, de teljesen megbízhatatlanok. Szükség volna egy olyan tudományos munkára, amely a genetikára alapozva, szőrés/vagy ürülékminta alapján felmérné az állományt, követhetővé válna az állatok mozgásteret stb. Biztos vagyok benne, hogy valamikor lesz majd olyan, akár több tízmillió eurós projekt is, amelyre pályázhatnak a környezetvédő, állatvédő szervezetek vagy szakembercsoportok, és így pontosabb képet kaphatunk a medvék viselkedéséről. Ma bizonyos, hogy egyre gyakrabban hagyják el a természetes élőhelyüket, egyre többször fordul meg településeken, kárt tesznek

a mezőgazdasági területeken, amelyek közelében tartózkodnak akár hetekig, hónapokig, veszélyt jelentve az ott lakóakra. Mindez azt bizonyítja, hogy a medvepopuláció megnőtt, és felborult a biológiai egyensúly. Nem tisztem megmondani, hogy ennek mi a tulajdonképpeni oka. Az én feladatom mezőgazdasági szakpolitikusként az, hogy kollégáimmal együtt törvényes lehetőséget teremtsünk a beavatkozásra. Úgy gondoljuk, hogy az öt éves időszak megfelelő keretet nyújt a szakembereknek ahhoz, hogy visszaállítsák a természetes egyensúlyt.

– A medvetámadások okozta kártérítés nehézkes. Az érintettek több éve arra panaszkodnak, hogy nem kapták meg a nekik megítélt összeget. Hogyan lehetne ezen javítani?

– Egyelőre nehézkes a kártérítési folyamat. A jogszabály megfelelő, azonban a hivatalok packázása miatt késik az összegek átutalása. Amit tehetünk, hogy megpróbáljuk a hivatalokat, a hatóságokat kényszerhelyzetbe hozni, hiszen kötelesek 30 nap alatt elbírálni és jóváhagyni a kártérítési dossziékat, és azonnal fizetni. Nemrég a közbenjárásomnak köszönhetően a kör-

nyezetvédelmi miniszter ellenőrzést tartott a kárpótlásokat kezelő brásói erdőhatóságnál, és ennek okán többéves elmaradásokat pótoltak. Egyszerre több 2017-es, 2018-as kárpótlási dossziét terjesztettek elő a minisztériumhoz. Ez igazolja, hogy nem a jogszabály hiányos, hanem rosszul működik a rendszer.

– Mi a jogszabály-módosítás következő lépése?

– Korodi Attila, a képviselőházi frakció vezetője személyesen kérte a képviselőház elnökét, hogy minél előbb tűzze napirendre a szakbizottságban a szenátus által elfogadott jogszabály-módosító javaslatot. Ha itt nem lesz egyéb változás, az elfogadott formában a képviselőház plénuma elé kerül, ez lesz a döntő fórum. Ezután a szakminisztérium értesíti a szakhatóságokat a törvényt módosításról, és ezekkel közösen hozzák meg a szükséges intézkedéseket. Ugyanakkor tájékoztatnia kell az unió hivatalait, hogy Románia az említett módszer mellett döntött.

Reményem szerint minél előbb visszasarjítják a jelenséget. Erre sürget a medvelátogatások miatt előállt egyre tarthatatlanabb helyzet.

A választadás jogán

Az október 12-én, Vámosudvarhelyen, horgászás közben medvetámadás áldozatává vált nyárádmagyarósi jegyző tragédiájával kapcsolatosan ki szeretnénk fejteni részvétünket és együttérzésünket a családnak és a közösségnek. Véleményünk szerint minden emberélet elvesztése tragikus és elfogadhatatlan. Továbbra is támogatunk minden olyan kezdeményezést, amely az ilyen eseteket megelőzheti.

Nagyon sajnáljuk, hogy egy ilyen tragédia kapcsán az egyesületünket érintő olyan vádaskodásra kell reagálnunk, ami minden valós alapot nélkülöz. Úgy érezzük, hogy a közvélemény és az érintett közösség korrekt tájékoztatása érdekében nem hagyhatjuk szó nélkül a tragédia kapcsán a Népszás október 15-i számában megjelent, *Embert ölt a medve* című cikkben közölt valótlanosságokat és csúsztatásokat. Az írás a Vámosudvarhely határában történt sajnálatos halálesetet és a Nyárádmagyarós szűkebb és tágabb szomszédságában a medvék által okozott problémákat valamelyest összemosza, ezekért, legalábbis részben, abszurd módon a Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesületet teszi felelőssé. Az újságírói etika megkövetelte volna, hogy mint névlegesen megvádolt felet, minket is megszólaltassanak az eset kapcsán.

A következőkben szeretnénk reagálni a cikkből alább idézett állításokra:

„A község polgármestere – akihez mellesleg szombat éjszaka betört egy másik nagyvad – egyértelműen a politikumot és a marosvásárhelyi Milvus Csoport Madártani és Természetvédelmi Egyesületet teszi felelőssé a kialakult helyzetért, és komoly lépéseket sürget, mielőtt újabb ártatlan áldozatai lesznek a felelőtlen vadgazdálkodásnak.”

„Az előljáró két entitást okol egyértelműen a kialakult helyzetért: a marosvásárhelyi Milvus Csoportot azért, amiért közbenjárásukra természetvédelmi övezetté nyilvánították a Bekecs vidékét a barnamedvék miatt, másrészt pedig a politikumot, amely semmit sem tesz

a helyzet rendezéséért. Azok, akik kitalálták a Bekecsre a medvevédelmi területet, álljanak elő, és válladják, hogy ezt tették.”

„Helyette, Ozsváth István egy kérdéssel és javaslattal fordul a Milvus Csoport és a Natura 2000 programot működtetőkhez. Kérdése az: építsünk betonbunkereket, vasracsokat, hogy biztonságban éljünk? A természetvédőknek azt javasolja, hogy mielőtt kisfilmeket készítenének arról, hogy milyen szelíd állat a medvebocs, forduljanak hozzá, tud fényképpel szolgálni ennek ellenkezőjéről.”

Szeretnénk tisztázni, hogy az eset nem a Nyárádmagyarós környékét is magába foglaló Natura 2000 területen történt, hanem annak a legközelebbi határától 15 km-re (lásd a mellékelt térképet), illetve Nyárádmagyaróstól 35 km-re.

Nyárádmagyaróson és környékén nincs „medvevédelmi terület”. A Felső-Nyárád mentén és a Kis-Küküllő mentén van egy Natura 2000 védett terület (ROSCI0297 Dealurile Târnavei Mici-Bicheș), mely több faj és élőhely védelmére lett létrehozva. A fajok közt ott van a medve is, de ez csak egy a 19 jelölt faj közül. Ilyen jellegű védett terület – amit az Európai Unió élőhelyvédelmi irányelve alapján jelöltek – 435 van az országban, és ezek Románia területének a 23,45%-át fedik le. A Nyárád és Kis-Küküllő mente helyzete semmi esetre nem egyedi sem az országban, sem Európában.

A Milvus Csoport aktíván részt vett a marosvásárhelyi Milvus Csoportot azért, amiért közbenjárásukra természetvédelmi övezetté nyilvánították a Bekecs vidékét a barnamedvék miatt, másrészt pedig a politikumot, amely semmit sem tesz

ez az egyik. Medvék nem azért vannak a területen, mert az védett terület lett, hanem azért lett a terület védett, mert sok ritka és értékes növény- és állatfaj élt itt, medve is.

Az itt élő medvék számának, vadászhatóságának nincs köze a terület természetvédelmi státusához. A Natura 2000 minősítés nem befolyásolta (sehol az országban) sem azt, hogy az adott területen vadászható-e vagy sem a medve, sem azt, hogy mekkora kilövési kereteket hagytak jóvá. A faj vadászatát – a speciális beavatkozásoktól eltekintve – országos szinten 2016-ban tiltotta be a Környezetvédelmi Minisztérium, azóta nem vadászható sem védett területen, sem azon kívül.

A védett terület kijelölése önmagában nem járt a medvék számának növekedésével, hiszen a védett-terület-kezelők semmilyen konkrét védelmi intézkedést nem hoztak, amely a medve állományát növelte volna. Medvékkel kapcsolatban, mint egykori védett-terület-kezelők, csak olyan intézkedéseket hoztunk, amelyekkel megakadályoztuk a medvék által intenzíven használt területeken történő zöldmezős építke-

zéseket, hogy megelőzzük a medve–ember interaktusokat. Ezzel felvállalva a befektetők és polgármesteri hivatalok nemtetszését is. Azt nem állítjuk, hogy a medvék száma és területhasználati szokásai nem változtak ezen a területen, ugyanúgy, mint Erdély legtöbb részén, de ennek okai sokkal összetettebbek, és nem a Natura 2000 területek kijelölésében, illetve kezelésében keresendők.

A Milvus Csoport 2018 júliusáig vett részt a szóban forgó védett terület kezelésében. Ezután a terület kezelése átkerült az országos védett-terület-kezelő ügynökség hatáskörébe, azóta semmilyen jogkörünk nincs védett területeken. Amennyiben azért vagyunk hibásak, mert korábban mi kezeltük ezt a területet, akkor azt is figyelembe kell venni, hogy a kezelés a két kistérségi társulással közösen folyt, az egyik kistérségi társulásnak pedig a Nyárádmagyarósi Polgármesteri Hivatal is tagja. Ha tehát minket vádol, akkor saját magát is vádolja.

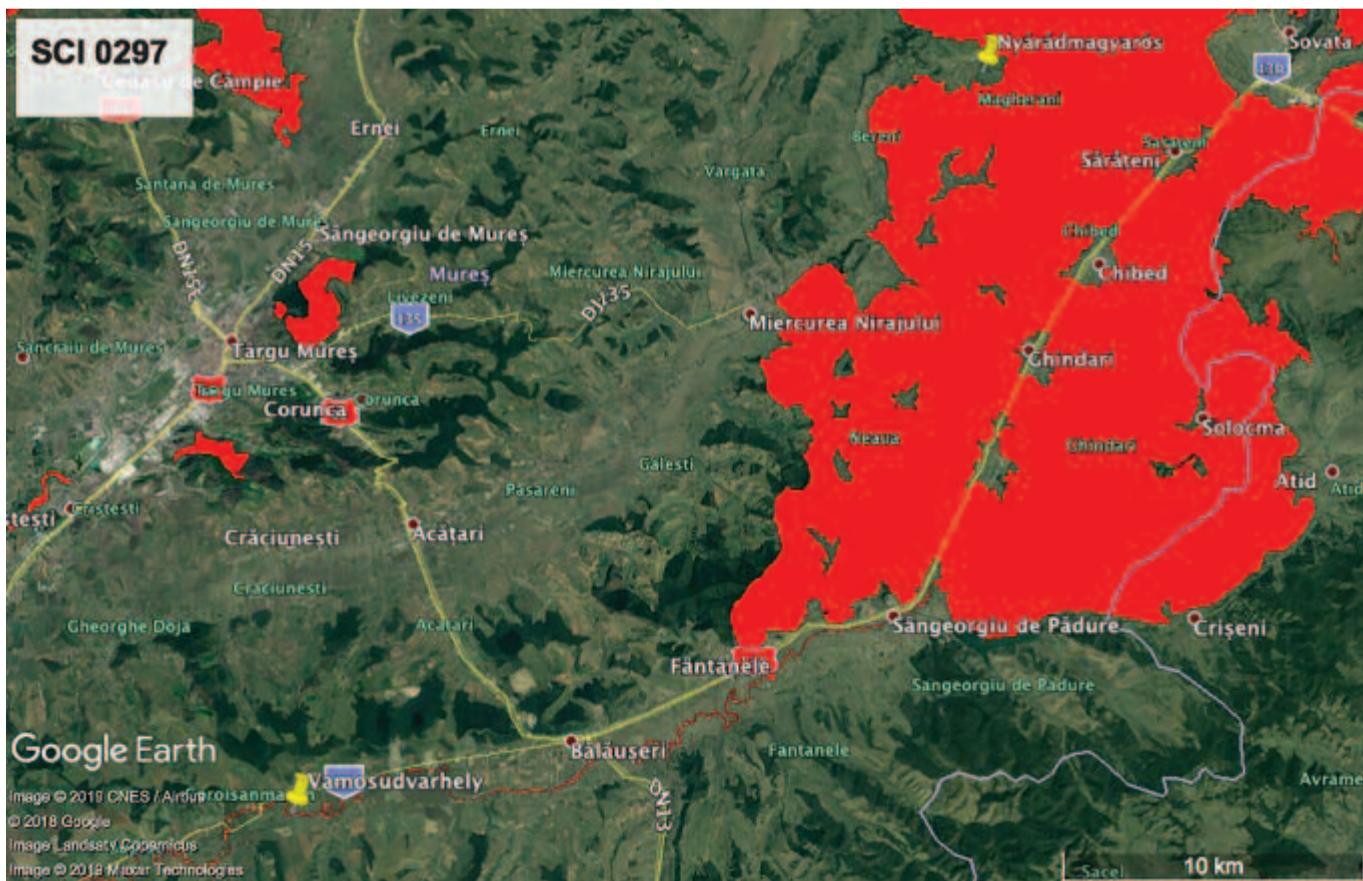
A medvékről szóló kisfilmsorozat (Medvetények) azért készítettük, hogy a medvékről valós, az

emberek számára is érthető tényeket közöljünk. Célunk a médiában túltengő, pontatlan vagy szándékosan félrevezető információk reális tétele.

Számunkra teljesen érthető, hogy egy ilyen tragédia kapcsán a megrendült közösség a felelősöket keresi, mi is hasonlóan járunk el, ez természetes reakció. De nem érezzük tisztességesnek egy ilyen tragédia miatt, teljesen aberráns módon, minket hibáztatni, ahelyett, hogy együtt keressünk a probléma hosszú távú megoldását. Hasonló logika mentén azt mondhatnánk, ha egy nyárádmagyarósi lakost elüt az autó Vámosudvarhelyen, akkor álljon elő és vállalja a felelősséget az, aki harcolt azért, hogy Nyárádmagyarós és Sóvárád között út épüljön. Nyilvánvalóan ez teljesen logikátlan gondolat lenne.

A Milvus Csoport továbbra is hozzájárul kutatási eredményeivel ahhoz, hogy a medvekérdést interdiszciplináris megközelítésben lehessen feltárni, és olyan intézkedéseket hozni, amelyek valós megoldást adnak.

A Milvus Csoport

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

A Tulipán utcában is lesz

Sebességkorlátozás fekvőrendőrrel

A keddi szakbizottsági ülésen megszavazták a fekvőrendőrös sebességkorlátozást a Tulipán utcába is – újságolta Magyar Előd önkormányzati képviselő.

Szer Pálosy Piroska

Dr. Magyar Előd megkeresésünkre elmondta, hogy a marosvásárhelyi önkormányzat közlekedési szakbizottságában tegnap többek között a Tulipán utcai sebességkorlátozás szükségességéről is döntöttek. Az október 22-i ülésen sikerült pozitív eredményt elérni, így a Tulipán utcába és a Kistemplom elé is fekvőrendőr kerül. Mint hangsúlyozta, előterjesztését azzal indokolta, hogy az emberi élet megfizethetetlen, ezért szorgalmazta a tanácsosok körében, hogy mindenképp megoldást kell találni a sebességszabályozásra azokban a városrészekben, ahol sok koccanás történt, és a gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

A Tulipán utca lakói a néhány éve felújított útszakaszon elhaladó gyorsajtókra, a kibírhatatlan zajra már harmadik éve panaszkodnak, mindhiába, a jelek szerint panaszuk nem talál meghallgatásra, ezért keresték meg szerkesztőségünket is. A polgármesteri hivatalba benyújtott kérvényük mellé a lakók aláírásgyűjtéssel igazolták, hogy nem csupán egy-két személy érintett, ennek

ellenére az illetékesek figyelmen kívül hagyták a több ízben benyújtott kérelmüket, vagy nem kaptak kielégítő választ.

Sebességkorlátozó táblák, fekvőrendőrök elhelyezésével remélik a gyorsajtók tempóját lassítani, de azonkívül, hogy az utca középső szakaszán kihelyeztek egy sebességkorlátozó (30 km/h) forgalmi táblát, semmi sem változott. A panaszosok szerint az útszakasz elejére kellett volna kihelyezni, hogy időben lassítson az, aki egyáltalán figyelembe venné a táblát, ezért is vélnék gyakorlatilag hasznosabbnak, ha fekvőrendőrökkel fékeznek meg a száguldozó járműveket. 2017 októberében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal által küldött válaszból az derült ki, hogy az önkormányzat közlekedési szakbizottságának június 16-i ülésén elemezték a panaszt, és arra a következtetésre jutottak, hogy a lakók kérése nem megalapozott. „Kérjük a közúti rendőrséget, hogy kövesse a környék forgalmát, és intézkedjen” – áll a közterület-kezelő igazgatóság válaszában. A közúti rendőrség azonban néhány ellenőrzésen kívül mást nem tett – mondják az ingatlanok tulajdonosai.

Az idén szeptember 9-én újra benyújtott kérvényükben a lakók jelezték, hogy 2018–2019-ben nőtt a koccanásos balesetek száma, fényképfelvétellel igazolták azt, amikor a koccanást követően a járdára haj-

tott két gépkocsi. A lakossági panasz nyomán megkerestük a közterület-kezelő igazgatóság vezetőjét, aki elvetette annak a lehetőségét, hogy a Tulipán utcába sebességszabályozó fekvőrendőröket helyezzen ki. Mint hangsúlyozta, felszerelték az óránként 30 km-es sebességre kötelező forgalmi táblát, a továbbiakban a rendőrség feladata a sebességkorlátozást megszegők felelősségére vonása.

Arra a felvetésre, hogy miért nem az utca elejére helyezték el a sebességkorlátozó táblát, az igazgató azzal érvelt, hogy az 1918. December 1. útról balra térve mindenképp lassítaniuk kell a sofőröknek, illetve a Tudor negyed irányából érkező forgalomnak elsőbbséget adva meg kell álljanak, így semmiképp sem tudnak túl nagy sebességgel behajtani a Tulipán utcába, következésképpen az utca elején sem volna nagyobb hatása a sebességszabályozó táblának. Mint hangsúlyozta, azért helyezték az utca középtájjára a forgalmi táblát, hogy amikor már gyorsítanak a járművezetők, akkor tudatosuljon bennük a sebességkorlátozás. Az, hogy figyelmen kívül hagyják a korlátozást, már a közúti rendőrség hatáskörébe tartozik, úgy kell intézkednie, ami elriasztja a gyorsajtókat.

Lassító útpadkákat semmiképp sem fog az önkormányzat elhelyezni, két okból is. Az egyik a költség, mint mondta, télen fel kell szedni, nyáron újra rögzíteni a fekvőrendőröket, így csak nyári időszakban tölténé be a szerepét. A másik indok szerint nagyon sok panasz érkezett a hivatalba az eddig elhelyezett fekvőrendőrök miatt, több gépkocsitulajdonos is anyagi kártérítést követel az önkormányzattól azért, mert a magasított küszöbök miatt károsodott az autó futóműve. Az önkormányzat szakosztálya így azt is fontolóra vette, hogy a megyeszékhely lakótelepeinek utcáiban egyáltalán indokolt-e fekvőrendőröket elhelyezni. Véleménye szerint a város bejáratainál lévő forgalmas szakaszokra azonban érdemes volna lassító küszöböket elhelyezni.

Fotó: Nagy Tibor

Veszélyforrás és bűncselekmény Az ingyenáram

Az áramlopás bármely formája bűncselekménynek számít, az elkövetők börtönbüntetéssel vagy bírsággal számolhatnak. A szabálytalan áramvételezés azonban a szakszerűtlen beavatkozás miatt legtöbbször komoly veszélyforrást jelenthet felnőttekre és gyerekekre, szomszédos lakóházakra egyaránt.

Pálosy Piroska

Október 16-án a Dél-erdélyi Villamosenergia-elosztó Társaság Maros megyei kirendeltségének három ellenőrző csapata csendőri kíséret mellett végzett 14 ellenőrzést villamosáram-vezetékeken a Mezőcsávás községi Galambodon – tájékoztatót a marosvásárhelyi áramelosztó sajtóosztálya.

Az ellenőrzött áramvezetékek közül négy olyan ingatlan esetében állapítottak meg rendellenességet, amelyek közvetlen csatlakoztak a fővezetékre, anélkül hogy a szolgáltatóval érvényes szerződést kötöttek volna, törvénytelenül, ingyen használták a villanyáramot.

Annak érdekében, hogy ingyen jussanak villanyáramhoz, a szabálysértők általában nem számolnak azokkal a súlyos következményekkel, amelyek a rögtönzött berendezésekkel a fővezetékre való direkt csatlakozás nyomán keletkezhetnek. A hálózaton zavarok keletkezhetnek, áramütést vagy tüzet okozhat a szakszerűtlen beavatkozás, és emberéleteket is követelhet.

A 2012. évi 123-as számú törvény 92. cikkelyének 1. és 2. bekezdése értelmében akár két év börtön is kiszabható a villanyáram jogtalan

használata miatt. A jogszabály szerint a villanyóra megromlása, a fogyasztásmérő berendezés megkerülése vagy működésének a blokkolása, akárcsak a mérőórák alkatrészeinek módosítása bűncselekménynek számít, és ezért 3 hónaptól két évig terjedő börtönbüntetés vagy

Fotó: Maros Megyei Áramelosztó Kirendeltség

Ellenőrizni kell a személyazonossági igazolvány érvényességi idejét

Több százan érvényes személyi nélkül

A marosvásárhelyi lakosságnyilvántartó közszolgálat nyilvántartásában 617 olyan személy szerepel, akiknek 2019 III. negyedévében lejárt a személyazonossági igazolványuk érvényességi határideje, valamint 167 olyan kiskorú, aki ugyanebben az időszakban betöltötte a 14. életévét és nem kérvényezte személyazonossági igazolvány kibocsátását.

A lakosoknak azt tanácsolják, hogy ellenőrizzék személyazonossági igazolványuk érvényességét, ugyanakkor kötelességük új személyazonossági igazolványt igényelni, a következőképpen:

– legalább 15 és legfeljebb 180 nappal az érvényességi határidő lejártá előtt;

– 15 napon belül a családi állapot vagy a lakcím megváltozása esetén.

További információk a 0265/250-391-es telefonszámon igényelhetők a lakosság-nyilvántartó székhelyen (Marosvásárhelyen, a volt Kossuth/Călărașilor utca 26–28. szám alatt, hétfőtől péntekig 8.30–16.30 óra között, valamint az intézmény honlapján: www.tirgumures.ro – tájékoztatót Claudia Trif ügyvezető igazgató (sz.)

TÁMOGASD havi 10 lejjel a TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT®-ot

Megajánlásaidat várjuk:

- RO56 BTRL RONC RT02 2703 8401 (RON)
- e-mail: office@telsz.ro
- telefon: 0753 56 56 56 – 24/7

TELEFONOS SZERETETSZOLGÁLAT®
solidaris

pénzbírság szabható ki. Az említett szabálysértésekre utaló szándékot is büntetik. A fővezetékre való közvetlen csatlakozás vagy a mérőóra kikerülésével húzott vezeték felszerelése miatt hat hónaptól három évig terjedő börtönbüntetés vagy pénzbírság szabható ki. Amennyi-

ben kiderül, hogy engedéllyel rendelkező személy végezte a beavatkozást, a kiszabott bírságot ötven százalékkal megemelik.

A 4. bekezdés szerint pedig a fent említett cselekedetekre utaló szándék miatt is büntetést szabhatnak ki. A 93. törvénycikkely előírásai értelmében szabálysértésnek minősül, ha engedéllyel nem rendelkező magán- vagy jogi személy végzi a szerelést, akárcsak az energetikai és közműszabályozási hivatal (ANRE) által megszabott műszaki előírások figyelmen kívül hagyása, mindkét esetben 40.000-tól 200.000 lejig terjedő bírság jár.

Egyéb, engedély nélkül végzett, villanszereléssel kapcsolatos szolgáltatás, akár tervezés, kivitelezés vagy az elektromos berendezések működésének ellenőrzése miatt 1000–2000 lejes bírsággal lehet számolni.

Amennyiben a hivatalos szervek ellenőrzését akadályozza egy áramfogyasztó, 2.000–4.000 lej közötti bírságot is megszabhatnak.

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓK demizonok (50, 10, 5, 3 l), PVC-hordók. Tel. 0365/448-371. (12/4899)

ELADÓ kemény tűzifa házhoz szállítva. Tel. 0754-899-512. (5/4915)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0751-989-594. (4926)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (4926)

VESZEK használt Ariston Uno kazánt jó állapotban, ajánlok 700-800 lejt. Tel. 0741-545-874. (4947)

MINDENFÉLE

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag redőnyöket, szalagfüggönyöket, harmonikaajtókat. Tel. 0265/218-321, 0744-121-714, 0766-214-586. (14/4654)

FÉMSZERKEZETI MUNKÁT vállalok: kapu, garázsajtó, ablakrács stb. Tel. 0744-966-747. (21642-I)

VÁLLALUNK: tetőkészítést, tetőjavítást, csatornakészítést, csatornajavítást, bármilyen szigetelést, festést, kerítés-készítést akármilyen anyagból. Tel. 0759-467-356. (5/4849)

TETŐFEDŐ bádigosok, vállalunk tetőkészítést lemezből és más anyagból, szigetelést, terasz-készítést, bármilyen munkát, 15% kedvezménnyel. Tel. 0748-669-239, Mihály. (4479-I)

VÁLLALUNK tetőfedést, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0744-227-906, János. (17/4818-I)

20% ŐSZI KEDVEZMÉNY tetőjavításra és más munkálatokra. Tel. 0743-512-168. (4789)

TETŐJAVÍTÁST, tetőfelújítást és bármilyen más munkát vállalunk. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0744-906-289, Jani. (12/4813-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést cserépből vagy lemezből, famunkát stb. 15% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0758-639-258, Csaba. (11/4812-I)

TETŐFEDŐ bádigos cserépforgatást, bármilyen kültéri javítást elvégez rögtön, 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Meszelés, vakolás hivatalosan bejegyzett cég által. Érdeklődni a 0740-499-712-es telefonon. (sz.)

VÁLLALUNK bádigosmunkát, tetőkészítést, bármilyen javítást. Tel. 0757-831-459. (9/4674)

KOMOLY CÉG pontos munkát vállal hozzáférhető áron: univerzális ácsmunka, tetőjavítás, manzárdosítás, kőművesmunka, burkolatok, fedélszerkezetek, bármilyen típusú terasz. Munka után takarítunk a helyszínen. 15% kedvezmény. Tel. 0759-830-627, 0752-970-814. Miklós (4943)

MEGEMLÉKEZÉS

Egy könnycsepp a szemünkben érted él, egy gyertya az asztalon érted ég, egy fénykép, mely őrizi emléked, s egy út, mely elvitte életed. Szomorú szívvel emlékezünk a székelykálai id. **VARGA JÓZSEFRE** halálának 14. évfordulóján. Emlékét őrizi felesége, gyermekei és azok családja. (-I)

„Ha emlegettek, köztetek leszek, szeressétek egymást, ahogy én szerettelek.”

Üres és rideg nélkülöd otthonunk, nincs kívül megosszuk örömmünk, bánatunk. Akartunk annyi jót és szépet, de a sors életünkben mindent összetépett. Veled együtt volt teljes családi életünk, hogy elmentél, magaddal vitted örömmünk. Ha egy könnycsepp gördül végig az arcunkon, az azért van, mert szerettünk, és hiányzol nagyon. Még fáj, s talán örökké így marad, de te mindig velünk leszel, az idő bárhogy telik.

Szívünkben soha el nem múló fájdalommal emlékezünk október 23-án, amikor elvesztettük a legdrágább férjet és édesapát, a mezőbándi születésű **KISS JÁNOS** volt vásárhelyi lakost. Áldott, szép emlékét egy életen át szívünkben őrizzük. Szerető felesége, gyerekei, unokái, dédunokái. (4956)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett testvér, rokon, jó barát, szomszéd,

özv. **DOMO JÓZSEFNÉ** szül. **BALOGH VIKTÓRIA** (Pötyi)

életének 67. évében csendesen megpihent. Drága halottunk temetése 2019. október 23-án 14 órakor lesz unitárius szertartás szerint, és a református sírkertben helyezük örök nyugalomra. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Testvérei: Karcsi és Irmus. (4941-I)

Megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett feleség, édesanya, nagymama, anyós, testvér, sógor és jó szomszéd, **MOLDOVÁN KLÁRA ILDIKÓ** életének 68. évében, folyó hó 21-én, Istenbe vetett hittel megpihent. Drága halottunk temetése folyó hó 24-én 13 órai kezdettel lesz a remeteszegi temető kápolnájából, és a remeteszegi sírkertben helyezük nyugalomra, a feltámadás reményében. Emlékét őrizi férje, Feri, gyermekei: Zoltán, Kinga, Szabolcs és Ferike, unokái: Kristófer, Merse, Kéra, Edmond. (4944-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, a zombolyai születésű **SZABÓ ILONA** szül. Zimmermann marosvásárhelyi lakos, a Rokkantak Szövetkezetének volt munkatársa 90 éves korában, házasságának 66. évében elhunyt. Temetése október 24-én 13 órakor lesz a kórház mögötti közös temetőben, katolikus szertartás szerint. Gyászoló szerettei. (4949-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagypapa, rokon és ismerős, **BAKCSI BENJÁMIN** életének 82. évében 2019. október 21-én csendesen megpihent. Temetése október 24-én 13 órakor lesz a református temetőben. Nyugodjon békében! Gyászoló szerettei. (4951-I)

*„Ősz húrja zsong,
Jajong, busong
A tájon,
S ont monoton
Bút konokon
És fájón.”*

Megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága férj, apa, após, testvér, rokon és jó barát

DR. Borsa István,
bőr- és nemigyógyász főorvos,

2019. október 21-én, hosszú, de méltósággal viselt betegség után örökre itthagyt minket.

Október 24-én 10 órától búcsúzzunk tőle a csíkszeredai Kalász negyedi temető ravatalozójában, majd testét 15 órakor helyezük végső nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

Részvétnyilvántást mindkét helyszínen fogadunk a szertartás előtt egy órával.

*Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család*

„Küzdöttél, de már nem lehet, csend ölel át és szeretet. Csak az hal meg, kit felednek, örökké él, kit igazán szeretnek.” Fájdalomtól megtört szívvel búcsúzzunk a drága testvértől, nagybácsitól,

dr. **BORSA ISTVÁNTÓL.**

Egyben őszinte részvétünket fejezzük ki, és vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak!

Borsa Levente Sándor és családja. (4957-I)

Mély fájdalommal búcsúzzom legjobb barátomtól,
dr. **BORSA ISTVÁNTÓL.**

Együttérzésemet és őszinte részvéteket fejezem ki a gyászoló családnak.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Pitó Zoltán. (4957-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett nagymama, dédmama,

FÜLÖP LUJZA szül. Nagy

életének 94. évében hosszas szenvedés után október 21-én csendesen megpihent. Temetése október 23-án 15 órakor lesz Koronkán. Búcsúzik unokája, Miklós, felesége, Mária és lányuk, Szabina. Nyugodjál békében, nanó! (4951-I)

„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek, hiába szállnak árnyak, álmok, évek...”

Szomorú szívvel búcsúzzom szeretett nagymamától, a koronkai **FÜLÖP LUJZÁTÓL**

aki türelemmel viselt hosszas betegség után 94. évében örökre megpihent. Jóságos szívét és szeretetét örökre szívembe zárom. Isten nyugtassa békében! Unokája, Havadtői Olga. (4952-I)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, após, testvér, sógor, apatárs, rokon, szomszéd és ismerős, a harasztkeréki születésű „vilt cipész”,

id. **KODÓ ELEK** életének 89. évében rövid betegsége után hirtelen megpihent. Temetésére 2019. október 24-én, csütörtökön du. 1 órakor kerül sor a harasztkeréki református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (sz.-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNTÁS

Megrendülten értesültünk volt munkatársunk, **KOVÁCS ANIKÓ** elhunytáról. Együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Nyugodjon békében! A Cetánaş család. (64148-I)

Megrendülten értesültünk volt munkatársunk, **KOVÁCS ANIKÓ** elhunytáról. Együttérzésünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Az Imatex Rt. munkaközössége. (64148-I)

Karácsonyi vásárok és városlátogatások

Autóbusszal:

- Bécs – Budapest: 130 euró / fő / 3 nap (2019. november 29., december 6., 13.)
- Prága – Pozsony – Budapest: 130 euró / fő / 3 nap (2019. november 29., december 6., 13.)
- Krakkó – Auschwitz – Zakopane: 130 euró / fő / 3 nap (2019. november 29.)
- Salzburg – Bécs – Pozsony – Budapest: 215 euró / 4 nap (2019. december 5.)

Indulás Marosvásárhelyről + 25 euró / fő

Információk / foglalás irodánkban:
FAMILY HOLIDAY UTAZÁSI IRODA
Marosvásárhely, Tusnád utca 1/8.
Tel/fax: 0365.449.833
Mobil: 0749.922.887
E-mail: office@family-holiday.ro
Web: www.family-holiday.ro

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A **TORDAI** cég alkalmaz ELADÓNŐT hús- és hentesáruüzletébe. Tel. 0744-681-130. (21663-I)

A **TORDAI VÁGÓHÍD** alkalmaz MÉSZÁROST (kezdő, szakképzett szakembert) és TÖLTŐNŐT (kezdő, szakképzett szakembert). Tel. 0744-644-026. (21663-I)

ÁLLATGONDOZÓT alkalmazunk tanyára. Tel. 0744-624-809. (21663-I)

A **TIMKO PÉKSÉG** alkalmaz MUNKÁSOKAT a pékségbe, ELÁRUSÍTÓKAT és BETEGNYUGDÍJASOKAT (3-as fokozatú). Tel. 0756-128-310, 0756-128-313. (64068-I)

ÜGY FÉLÓRA
szombat 1750
Hamar Mátyás Rubennel

ELADÓ nagyon jó minőségű tűzifa (akác, gyertyán, bükk) készen házhoz szállítva. Tel. 0757-900-616. (sz.-l)

A **MAROS MEGYEI POSTAHIVATAL** alkalmaz személyzetet Nyáradkarácsonba és Havadtőre. Bővebb információ a 0265/224-300-as telefonszámon vagy a www.posta-romana.ro weboldalon a Cariere címszónál. (sz.-l)

A Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság versenyvizsgát hirdet az alábbi állások betöltésére:

- CSALÁDORVOS – egy állás
 - kezdő SZOCIÁLIS GONDOZÓ – egy állás a fogyatékkal élő felnőtteket felmérő osztályon
 - NEVELŐ – egy állás az erdőszentgyörgyi családi típusú otthonnál
 - NEVELŐ – egy állás a dicsőszentmártoni Coşbuc utca 110. szám alatti családi típusú otthonnál
 - TAKARÍTÓ – egy állás, ÉJSZAKAI FELVIGYÁZÓ – egy állás, NEVELŐSZÜLŐ pár (férj-feleség) a marosszentkirályi és marosszentannai családi típusú házaknál.
- Írásbeli vizsga: november 14-én 10 órakor.

Állásinterjú: az írásbeli vizsga után legtöbb négy munkanappal kerül megszervezésre. A beiratkozási dossziékat november 5-én 15 óráig lehet benyújtani a humánerőforrás-osztályon. Érdeklődni a 0265/213-512, 0265/211-699-es telefonszámokon.

therezia®

25. MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR

HATÁRTALANUL

2019. NOVEMBER 14-17.

vasarhely.ro/konyvvasar • facebook.com/konyvvasar

Balla Zsófia • Balázs Imre József • Darvasi László
Elek Tibor • Grecsó Krisztián • Kovács András Ferenc
Láng Zsolt • Markó Béla • Németh Gábor • Vida Gábor

Karády zárkaja – Gyulai Várszínház
KAF 60 – Sebő: Árdéli szép tánc
Sebő gyermekkoncert Bogdán Zsolt Ady-estje
Kövek a zsebben – Kálloy Molnár Péter és Rudolf Péter
Jack Cole dalai – Fazekas Ernő, Kovács András Ferenc, Márton Lóránt és Nagy Csongor

Szervezők: MKC, Maros Megyei Könyvtár és Könyvtár Szövetség
Partner: Maros Megyei Tanács, Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala
Támogatók: Petőfi Irodalmi Múzeum, NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR, HÍRDEZÉS, Művelődési és Ifjúsági Központ, IGS
Médiapartnerek: NEMZETKÖZI KÖNYVVÁSÁR, ETV TELEVÍZIÓ, HASZOLÓ, transindex, PÁR

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alaphoz tartozó összeggel **ártámogatott (ingyenes)** orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között, valamint szombaton 8–13 óra között.

Várjuk Önöket!

KLARA gyógyító és javasasszony a legerősebb szerekkel, a legnagyobb gyógyító erővel, a leghatásosabb gyógyírekkel segít Önnek. Feloldja a kötéseket és az átkot, segít impotencia, alkoholizmus, epilepszia, psoriasis, depresszió esetén, kibékíti a szétvált családokat, cégeket ment meg a csődtől, sikert visz a házhoz és nyereségessé teszi a vállalkozást. 100%-osan garantálja, hogy megoldja a hozzá fordulók problémáját. Köszönetnyilvánítások: Corina Ákosfalváról köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével 3 évnyi távollét után; András Marosvásárhelyről hálás, mert ismét sikeres a magánélete és vállalkozása; Erika Régenből köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, az átktól és sikeresen férjhez ment; Gyöngyi Marosvásárhelyről hálás, mert megszabadult a depressziótól, élete rendbe jött; János Dicsőből köszöni, hogy kigyógyult az alkoholizmusból; Margitnak Gyergyóban sikeres lett a vállalkozása; Mariana és András hálásak, mert gyermekük született; Márton Ákosfalváról az alkoholizmusból és az impotenciából gyógyult ki a segítségével; Erzsébet hálás, mert újra együtt van kedvesével; Mihály Koronkában kigyógyult az epilepsiából és az étvágytalanságból. Akinek problémája van, hívja bizalommal Klara javasasszonyt. Tel. 0755-270-381. (Fizetett hirdetés: mp.)

Az AKCIÓ folytatódik
*részletek az optikákban

20% KEDVEZTMÉNY A LENCSEKRE*
*Ha nálunk vásárolja szemüvegkeretet

- **MAROSVÁSÁRHELY** • Mărășești tér, 21 szám, Tel.: 0733-553.976
• 1918 Dec.1 sugárút, 126 szám, Tel: 0265 250 475, 0755 088 379
- **SZÁSZRÉGEN** • Szabadság sugárút 12/2 szám, Tel: 0265-512.095, 0733-553.971
• Cardinal Al. Todea utca 25/A szám, Tel: 0728-908.856
- **NYÁRÁDSZEREDA** • Tűzoltó utca, 1 szám, Tel: 0265-576 514, 0733-553.973

BERNÁDY NAPOK

2019. október 26.
Kulturpalota
18,00 óra

Udvaros Dorottya
önálló estje

Zongorán kísér: Furák Péter

MÓZES EZOTÉRIA KFT.

Nem gyógyuló, kiújuló daganatos betegséggel vívod az élet-halál harcot? Megmondták, mennyi idő van hátra?

Ne hallgass a kétkedőkre, nekik nem fontos, nem drága az életed.

Van miért élned? Akarsz élni? Akkor küzdj, és erősen higgy az akaraterődben!

A megadott feltételekkel TE képes vagy a félórán át kapott forró, gyógyító energiát befogadni. Csukott szemmel, a lelki szemeid segítségével a beteg testrésze, szervre, tumorra irányítani, és a gondolatod akarati erejével másfél órán keresztül a beteg testrészen, a tumoron ott tartani. A többszöri kezelés meghozza a várva várt eredményt, gyógyulást!

Jelentkezni lehet telefonon naponta 16–17 óra között a 0749-885-794-es számon.

E-mailben:

wundertaterheisseenergie@gmail.com.

Írd meg a telefonszámodat, felhívlak, és telefonon időpontot egyeztetünk.

radio bemutatja

GAFA

PETIKE?

SHOWDER KLUB HUMORISTÁK ERDÉLYBEN

ARANYOSI PÉTER – humorista

BILLYOK PÉTER – humorista

A SHOWDER KLUB ALLANDÓ FELLÉPŐI
Teljes Humóros Műsorral.
Légy ott és vegyél részt te is!

Város:

Helyszín:

Időpont:

Belépők:

Irodavezetői munkakörbe
keresünk jó kommunikációs készséggel rendelkező személyt.

Feladatok:

- 5-6 fős csapat koordinálása
- munkabeosztás elkészítése
- csapatmotiváció, előre tervezés
- napi megbeszélések
- beszámolók (reportok) készítése

Előny:

- hasonló munkakörben szerzett tapasztalat

Elvárás:

- B kategóriás jogosítvány

Jelentkezz önéletrajzoddal: cv@westjobs.eu